

ETKİNLİK PLANI

Etkinlik Yapılan Mekân Burdur Arkeoloji Müzesi

Mekân Kategorisi Kültürel ve Tarihî Mekânlar

Sınıf 8. Sınıflar

Ders Görsel Sanatlar

Tema Müze ve Kültür

Süre 6 Ders Saati

Disiplinler Arası İlişkiler

Sosyal Bilgiler: kültürel miras, tarihî eserler ve vatandaşlık bilinci

Türkçe: gözlem yapma, not alma, sözlü ve yazılı ifade becerileri

Tarih: Geçmiş uygarlıkların yaşam biçimleri ve tarihî süreçlerin incelenmesi

Coğrafya: Kültürel mirasın bulunduğu bölgenin doğal ve beşerî özellikleri

Amaç

Öğrencilerin müzede sergilenen kültürel miras unsurlarını inceleyerek geçmiş ile günümüz arasında bağ kurmaları ve kültürel mirasın korunmasının toplumsal önemini kavramaları amaçlanmaktadır.

Öğrenme Çıktısı/Çıktıları

[GS.8.7.1 - a] Kültürel miras kavramını açıklar. (Kentin kültürel kimliği ve tarihî geçmişine yönelik konuların tanımlanması adımıyla örtüşür.)

[GS.8.7.2 - a] Somut kültürel miras unsurlarına örnekler verir. (Öğretim programındaki arkeolojik, etnografik ve mimari doku unsurları somut mirasın temelini oluşturur.)

[GS.8.7.1 - b] ve **[GS.8.7.1 - d]** Müzelerin kültürel mirasın korunması ve gelecek nesillere aktarılmasındaki önemini açıklar. (Müzelerin kent kültüründeki rolünü sorgulama ve gelecekteki rolü hakkında çıkarım yapma becerilerini kapsar.)

[GS.8.7.1 - c] ve **[GS.8.7.2 - a]** Müzede sergilenen tarihî eserleri dikkatle gözlemleyerek özelliklerini inceler. (Müzelerin etkisine yönelik bilgi toplama ve katalog tasarımı için görsel/fiziksel veri sağlama adımıdır.)

[GS.8.7.1 - c] ve **[GS.8.7.1 - d]** Tarihî eserlerin ait olduğu dönem, kullanım amacı ve kültürel değerine ilişkin çıkarımlarda bulunur. (Değişime yönelik bilgi toplama ve bu bilgiler ışığında çıkarım yapma süreçlerini destekler.)

[GS.8.7.1 - a] ve **[GS.8.7.1 - c]** Geçmiş ile günümüz arasında ilişki kurarak kültürel sürekliliği fark eder. (Kentin tarihî geçmişi, mevcut durumu ve yaşadığı sosyal/kültürel değişim arasındaki bağlantıyı kurmayı sağlar.)

[GS.8.7.1 - b] ve **[GS.8.7.1 - d]** Kültürel mirasın korunmasının bireysel ve toplumsal sorumluluk olduğunu kavrar. (Kentin geleceği ve müzelerin bu gelecekteki rolü üzerine üst düzey bir değerlendirme yapma aşamasıdır.)

[GS.8.7.1 - b, c, ç] ve **[GS.8.7.2 - b]** Gözlem, araştırma, sorgulama ve not alma becerilerini etkin bir şekilde kullanır. Grup çalışmalarında iş birliği yapar, görüşlerini sözlü ve yazılı olarak ifade eder. (Sorular sorma, bilgi toplama, bilgilerin doğruluğunu değerlendirme ve en nihayetinde bu verileri derleyerek somut bir ürün/katalog oluşturma sürecinin tamamını kapsayan eylemlerdir.)

Anahtar Kavramlar

OKUL DIŐI ÖĞRENME ORTAMLARI GÖRSEL SANATLAR ETKİNLİK PLANI

kültürel miras, müze, arkeoloji, etnografya, tarihî eser, medeniyet, geçmiş, kültürel değer, koruma, tarih bilinci, kent kimliği, kent tarihi müzesi, sanat müzesi, tarih müzesi

Araç Gereç

çalışma kâğıdı, gözlem formu, kalem, not defteri, müze broşürü veya krokisi, yazı altlığı (gerektiğinde), fotoğraf çekimi için tablet/fotoğraf makinesi (izin verilen alanlarda), ders öncesi sunum görselleri

UYGULAMA BASAMAKLARI

Ön Değerlendirme

Etkinlik öncesinde öğrencilerin kültürel miras, tarihî eser ve müze kavramlarına ilişkin ön bilgilerini belirlemek amacıyla soru-cevap, beyin fırtınası ve görsel inceleme çalışmaları yapılır. Öğretmen, öğrencilerin verdiği cevapları dinleyerek konuya ilişkin bilgi düzeylerini ve varsa kavram yanlışlarını tespit eder. Öğrencilere aşağıdaki sorular yöneltilir: Kültürel miras denildiğinde aklınıza neler geliyor? Daha önce bir müzeyi gezdiniz mi? Gezdiyseniz hangi müzeyi gezdiniz? Müzelerde hangi tür eserlerin sergilendiğini düşünüyorsunuz? Yaşadığınız il veya çevrede bulunan tarihî yapı ve eserlerden hangilerini biliyorsunuz? Sizce tarihî eserler neden korunmalıdır? Bir tarihî eser zarar görür veya yok olursa bunun toplum için ne gibi sonuçları olabilir?

Daha sonra UNESCO Dünya Mirası Listesi'nde yer alan Türkiye'deki bazı kültürel miras örnekleri ile öğrencilerin yaşadıkları çevrede bulunan tarihî eser ve yapılar görseller eşliğinde tanıtılır. Öğrencilerden görseller hakkında tahminlerde bulunmaları ve önceki bilgileriyle ilişki kurmaları istenir. Öğretmen, öğrencilerin cevaplarını gözlemleyerek etkinlik sürecinde hangi konuların daha fazla vurgulanması gerektiğine karar verir ve buna göre öğrenme sürecini planlar.

Köprü Kurma

Öğrencilere yaşadıkları çevrede gördükleri tarihî yapılar, nesneler ve yerler hakkında sorular yöneltilerek ön bilgileri ortaya çıkarılır. Geçmişten günümüze ulaşan bu mirasın neden korunması gerektiği üzerine sohbet edilir. Böylece öğrencilerin günlük yaşamları ile müzede inceleyecekleri eserler arasında anlamlı bir bağ kurmaları sağlanır.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

[GS.8.7.1 - a] Öğretmen, öğrencilerin kültürel mirasa ilişkin ön bilgilerini ortaya çıkarmak amacıyla soru-cevap ve beyin fırtınası etkinliği gerçekleştirir. (Programdaki karşılığı: Öğrencilerin merak ettikleri konuları tanımlamaları ve sorular üretmeleri.)

[GS.8.7.2 - a] Ardından kültürel miras, müze ve tarihî eser kavramları hakkında kısa bir bilgilendirme yapar ve öğrencileri müze gezisinin amacı konusunda bilgilendirir. (Programdaki karşılığı: Tarihî miras ve kent kimliği hakkında farkındalık geliştirmelerinin sağlanması.)

[GS.8.7.1 - b] ve **[GS.8.7.2 - a]** Müze kuralları açıklanır, çalışma kâğıtları (EK-1) dağıtılır ve öğrenciler küçük gruplara ayrılır. (Programdaki karşılığı: Öğrencilerin gruplar hâlinde sorular oluşturması ve grup çalışması için organize olmaları.)

[GS.8.7.1 - c] ve **[GS.8.7.2 - a]** Müzede öğrenciler, çalışma kâğıdındaki yönergeler doğrultusunda eserleri dikkatle inceler; bilgi panolarını okuyarak eserlerin ait olduğu dönem, kullanım amacı ve kültürel önemi hakkında bilgi toplar. (Programdaki karşılığı: Fiziksel müze ziyaretleri gerçekleştirerek bilgi toplamaları ve eserleri incelemeleri.)

[GS.8.7.1 - ç] ve **[GS.8.7.1 - d]** Öğretmen, öğrencilerin gözlem yapmalarını, sorgulamalarını ve çıkarımda bulunmalarını sağlayacak yönlendirici sorular (EK-2) sorar. (Programdaki karşılığı: Bilgileri sorgulayıcı bir yaklaşımla ele almaları ve müzelerin işlevleri hakkında çıkarım yapmaları.)

OKUL DIŐI ÖĞRENME ORTAMLARI GÖRSEL SANATLAR ETKİNLİK PLANI

[GS.8.7.1 - c] ve [GS.8.7.2 - a] Öğrenciler grup içinde iş birliği yaparak bulgularını kaydeder ve dikkatlerini çeken eserleri belirler. (Programdaki karşılığı: Elde ettikleri bilgileri sistemli biçimde kaydetmeleri, grup içinde fikir alışverişı yapmaları.)

Değerlendirme

Etkinlik sonunda öğrenciler, elde ettikleri bilgileri sınıfta arkadaşlarıyla paylaşır. Gruplar, seçtikleri bir eseri tanıtan kısa bir sunum hazırlar. Kültürel mirasın korunmasının önemi üzerine sınıf tartışması yapılır ve öğrencilerden "Ben bir müze görevlisi olsaydım kültürel mirası korumak için neler yapardım?" sorusuna yönelik görüşlerini yazılı veya sözlü olarak ifade etmeleri istenir.

Süreç, öğretmenin gözlem ve geri bildirimleriyle değerlendirilerek tamamlanır.

Kapanış

Öğretmen, öğrencilerden müze gezisi boyunca edindikleri bilgi ve deneyimleri sınıfta paylaşmalarını ister. Her grup, en dikkatini çeken tarihî eseri tanıtarak neden bu eseri seçtiğini açıklar. Ardından "Kültürel miras neden korunmalıdır?" sorusu üzerinde sınıfça değerlendirme yapılır. Öğrenciler, etkinlik sonunda kültürel mirasın korunmasına yönelik bireysel olarak yapabilecekleri en az üç davranışı yazar ve paylaşır. Öğretmen, öğrencilerin etkinlik süresince gösterdikleri katılım ve performansa ilişkin geri bildirim verir, önemli noktaları özetleyerek etkinliği tamamlar.

ÖZ DEĞERLENDİRME FORMU

Etkinliğin Adı: Geçmişin İzinde: Kültürel Miras Dedektifleri

Öğrencinin Adı Soyadı:

Sınıfı:

Tarih:

Aşağıdaki ifadeleri kendinizi değerlendirerek işaretleyiniz.

Değerlendirme Ölçütleri

	Evet	Kısmen	Hayır
1- Kültürel miras kavramını öğrendim.	☐	☐	☐
2- Müzede sergilenen eserleri dikkatlice inceledim.	☐	☐	☐
3- Çalışma kâğıdındaki soruları kendi gözlemlerimle cevapladım.	☐	☐	☐
4- Grup çalışmalarına aktif olarak katıldım.	☐	☐	☐
5- Arkadaşlarımla fikirlerine saygı gösterdim	☐	☐	☐
6-Tarihî eserlerin korunmasının önemini kavradım.	☐	☐	☐
7- Geçmiş ile günümüz arasında ilişki kurabildim.	☐	☐	☐
8- Müze kurallarına uygun davrandım.	☐	☐	☐
9- Etkinlik boyunca gözlem yapma ve araştırma becerilerimi kullandım.	☐	☐	☐
10- Bu etkinlik sayesinde kültürel mirasa karşı duyarlılığım arttı.	☐	☐	☐

Kendimi Değerlendiriyorum

1. Etkinlik boyunca en çok hoşuma giden bölüm neydi? Neden?

.....

.....

2. Etkinlik sırasında karşılaştığım en büyük zorluk neydi? Bu zorluğu nasıl aştım?

.....

.....

3. Bugün öğrendiğim en şaşırtıcı bilgi neydi?

.....

.....

4. Müzede gördüğüm eserlerden hangisini aileme veya arkadaşlarıma tanıtmak isterdim? Neden?

.....

.....

5. Bu etkinlik, kültürel mirasa bakış açımı nasıl değiştirdi?

.....

.....

6. Etkinlik boyunca hangi becerilerimi kullandım? (Gözlem yapma, araştırma, iletişim, iş birliği, not alma vb.)

.....

.....

7. Grup çalışmasına yeterli katkı sağladım mı? Açıklayınız.

.....

.....

8. Bugün öğrendiklerimi günlük yaşamımda nasıl kullanabilirim?

.....

.....

9. Kültürel mirasın korunmasına katkı sağlamak için bundan sonra yapacağım üç davranış şunlardır:

A

B

C

10. Bu etkinliği 10 üzerinden puanlasaydım etkinliğe kaç puan verirdim? Neden?

.....

.....

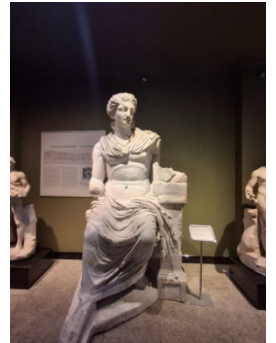
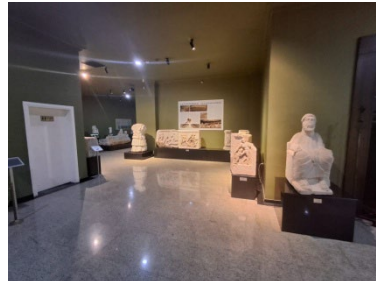
11. Bu etkinlik ile ilgili öğretmenime veya arkadaşlarıma iletmek istediğim önerilerim şunlardır:

.....

.....

Genel Değerlendirme

- ☐ Kendimi çok başarılı buluyorum.
- ☐ Kendimi başarılı buluyorum.
- ☐ Biraz daha gelişmeye ihtiyacım var.
- ☐ Bu konuda daha fazla çalışmalıyım.

EK-1 ÖĞRENCİ ÇALIŞMA KÂĞIDI

Adı Soyadı	Sınıf / Şube	Grup No	Tarih
.....			

ÇALIŞMANIN AMACI

Müzedeki tarihî eserleri ve kültürel miras unsurlarını dikkatli gözlemlemek; eserlerin dönemi, kullanım amacı ve kültürel önemine ilişkin sorular oluşturmak; grup çalışması yoluyla bilgi toplamak ve elde edilen bilgileri değerlendirmek.

1. GRUP ÇALIŞMASI VE GÖREV DAĞILIMI

Görev	Grup üyesi	Görev açıklaması
Gözlemci		Eserleri dikkatle inceler, görsel özellikleri not eder.
Soru oluşturunca		Eserlerle ilgili araştırmaya yön verecek sorular hazırlar.
Bilgi kaydedici		Etiket, pano ve açıklamalardan elde edilen bilgileri kaydeder.
Sunucu / Sözcü		Grubun bulgularını sınıfta paylaşır.

2. ESER GÖZLEM VE SORGULAMA FORMU

Müzedeki incelediğiniz en az iki eseri seçiniz. Eser etiketlerinden ve bilgilendirme panolarından yararlanarak tabloyu doldurunuz.

1. ESER	2. ESER
Eserin adı / türü:	Eserin adı / türü:
Tahmini dönemi / tarihi:	Tahmini dönemi / tarihi:
Hangi malzemeden yapılmış?	Hangi malzemeden yapılmış?
Eserin kullanım amacı nedir?	Eserin kullanım amacı nedir?
Eser üzerinde dikkatinizi çeken özellikler nelerdir?	Eser üzerinde dikkatinizi çeken özellikler nelerdir?
Eser hangi toplum / kültür / yerleşimle ilişkilidir?	Eser hangi toplum / kültür / yerleşimle ilişkilidir?

3. GRUBUMUZUN OLUŞTURDUĞU SORULAR

Gözlemlediğiniz eserlerden hareketle, cevaplarını müze içindeki bilgi kaynaklarından bulabileceğiniz en az dört soru oluşturunuz.

-
-
-

4. BULGULARIMIZ VE KAYNAĞIMIZ

Araştırma sorumuz	Bulduğumuz bilgi / kanıt
1.	
2.	
3.	

5. DEĞERLENDİRME – GEZİ SONRASI

Bugün öğrendiğim en önemli bilgi:

En çok dikkatimi çeken eser ve nedeni:

Bu eserin günümüz yaşamı ile bağlantısı:

Kültürel mirasın korunması neden önemlidir?

Bir müze çalışanına sormak istediğim soru:

6. KENDİMİ DEĞERLENDİRİYORUM

Beceri	Çok iyi	İyi	Kısmen	Geliştirmeliyim
Eserleri dikkatli gözlemledim.	☐	☐	☐	☐
Grup çalışmasına katkı sağladım.	☐	☐	☐	☐
Bilgi panolarından yararlandım.	☐	☐	☐	☐
Sorular oluşturarak araştırma yaptım.	☐	☐	☐	☐

EK-2 ÖĞRETMEN YÖNLENDİRİCİ SORULAR FORMU

1. GÖZLEME YÖNELİK SORULAR

Öğrencilerin eseri doğrudan incelemesini ve ayrıntıları fark etmesini sağlayacak sorular:

1. Eserde ilk dikkatinizi çeken özellik nedir? Neden dikkatinizi çekti?
2. Eserin biçimi, boyutu, rengi ve üzerinde bulunan ayrıntılar hakkında neler söyleyebilirsiniz?
3. Eser hangi malzemeden yapılmış olabilir? Bunu gösteren hangi ipuçlarını görüyorsunuz?
4. Eserin üzerinde veya çevresinde hangi sembol, işaret, figür ya da süslemeler bulunmaktadır?
5. Eserin sağlamlığı, kullanım izleri veya yıpranmış bölümleri bize ne anlatıyor olabilir?
6. Eserin bulunduğu vitrin, sergilenme biçimi veya yanında yer alan bilgiler size ne düşündürüyor?

2. BİLGİYİ SORGULAMAYA YÖNELİK SORULAR

1. Eserin ait olduğu dönem ile eserin özellikleri arasında nasıl bir ilişki kurulabilir?
2. Eserin hangi amaçla kullanılmış olabileceğini düşünüyorsunuz? Hangi kanıtlar bu düşüncenizi destekliyor?
3. Müze bilgi panosunda verilen bilgiler ile kendi gözlemlerinizi arasında nasıl bir bağlantı var?
4. Eserin yapıldığı dönemin insanların yaşam biçimi hakkında bu eserden hangi bilgileri çıkarabiliriz?
5. Aynı döneme ait başka eserlerle karşılaştırıldığında bu eserin hangi yönleri benzer, hangi yönleri farklıdır?
6. Bir eserin müzede sergilenmesi, onun geçmişteki kullanımından farklı olarak nasıl bir anlam kazanmasını sağlar?

3. ÇIKARIM YAPTIRMAYA YÖNELİK SORULAR

1. Bu esere bakarak geçmişte yaşayan insanların hangi ihtiyaçları hakkında çıkarım yapabiliriz?
2. Eserin üretiminde kullanılan malzeme, dönemin teknolojisi veya ekonomik koşulları hakkında bize ne söyleyebilir?
3. Bu eser bugün yeniden üretilseydi hangi özellikleri değiştirdi? Bu değişikliğin nedeni ne olurdu?
4. Bu eserin günümüz yaşamında bir karşılığı olduğunu düşünüyor musunuz? Varsa hangi yönüyle?
5. Bu eser hiç bulunmamış veya korunmamış olsaydı geçmiş hakkında hangi bilgileri öğrenmekte zorlanabilirdik?
6. Eserin korunması sizce neden önemlidir? Gelecek nesiller açısından nasıl bir değeri vardır?

4. MÜZENİN İŞLEVLERİ HAKKINDA ÇIKARIM SORULARI

1. Müzeler yalnızca eski eserlerin sergilendiği yerler midir? Başka hangi görevleri olabilir?
2. Müzenin eserleri koruması, araştırmacılara bilgi sunması ve toplumu bilgilendirmesi neden önemlidir?
3. Bir eserin müzede sergilenmesi, kültürel mirasın korunmasına nasıl katkı sağlar?
4. Müzedeki eserlerin bilgi panoları ve açıklamalarla birlikte sunulmasının amacı ne olabilir?
5. Müzeler öğrencilerin öğrenme sürecine nasıl katkı sağlayabilir? Okulda öğrenilen hangi bilgiler burada daha anlamlı hâle geliyor?
6. Müzeler geçmiş ile bugün arasında nasıl bir köprü kurmaktadır?

5. ÖĞRENCİNİN KANITA DAYALI CEVAP FORMU

Öğretmen, aşağıdaki tabloyu bir veya iki seçilmiş eser üzerinden öğrencilerle birlikte doldurur. Öğrenciden cevabını yalnızca tahmine değil, gözlemlediği bir kanıta dayandırması istenir.

Yönlendirici soru	Öğrencinin cevabı / çıkarımı	Cevabı destekleyen kanıt
1. Soru: _____	_____ _____	_____ _____
2. Soru: _____	_____ _____	_____ _____
3. Soru: _____	_____ _____	_____ _____
4. Soru: _____	_____ _____	_____ _____

6. GEZİ SONU DEĞERLENDİRME – SINIF TARTIŞMASI

1. Bugünkü geziden önce müze hakkında ne düşünüyordunuz? Gezi sonrasında düşünceniz değişti mi?
2. İncelediğiniz eserlerden hangisi geçmiş yaşam hakkında size en fazla bilgi verdi? Neden?
3. Müzenin kültürel mirasın korunmasındaki rolünü tek bir cümleyle nasıl açıklarsınız?
4. Bugün öğrendiğiniz bir bilgiyi okul, aile veya günlük yaşamınızda nasıl kullanabilirsiniz?

ÖĞRETMEN İÇİN KISA UYGULAMA NOTU

Soruların tamamının öğrencilere aynı anda yöneltilmesi zorunlu değildir. Öğretmen, öğrencilerin gözlemlerine göre uygun soruları seçerek “Gözlemle → Sorgula → Kanıt göster → Çıkarım yap → Değerlendir” sırasını izleyebilir. Öğrencilerin cevaplarında eserin etiketi, bilgi panosu, görsel özellikleri veya sergileme biçimi gibi somut kanıtlara yer vermeleri teşvik edilir.